

Tillverkning av metallvaror och maskiner

Var femte anställd uppgav att de nästan hela tiden utsätts för metallpartiklar eller annat oorganiskt damm. Detta är dubbelt så många som för hela tillverkningsindustrin.

Inom branschen är sammanlagt 164 000 personer verksamma och fyra av fem är män. Flest verksamma finns inom metallegoarbeten med cirka 30 000 personer. Därefter följer tillverkning av metallstommar, lyft- och godshanteringsanordningar samt gruv-, bergbrytnings- och byggmaskiner med vardera cirka 11 000 förvärvsarbetande.

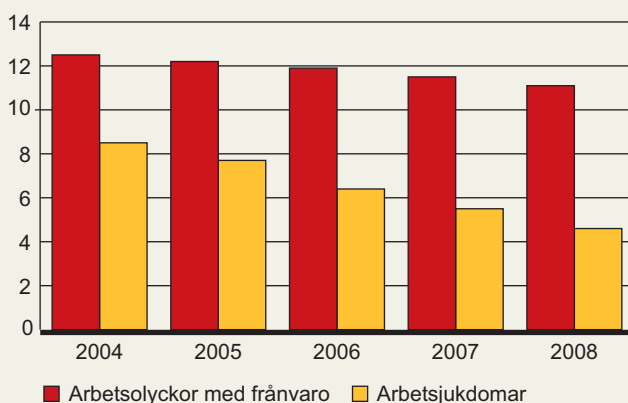
Nästan var fjärde anställd uppgav i arbetsmiljöundersökningen att man flera gånger varje dag lyfter bördor på minst 15 kilo. Detta kan jämföras med 15 procent för samtliga branscher. Var femte uppgav att man nästan hela tiden utsätts för metallpartiklar eller annat oorganiskt damm. Detta är en dubbelt så hög andel som för hela tillverkningsindustrin.

År 2008 anmäldes 1 866 arbetsolyckor med frånvaro och 646 arbetssjukdomar.

Kraftig minskning av anmälda arbetssjukdomar

Antalet anmälda arbetssjukdomar har liksom för alla branscher minskat kraftigt under senare år. Även arbetsolyckorna har minskat, dock betydligt mindre än för arbetssjukdomarna.

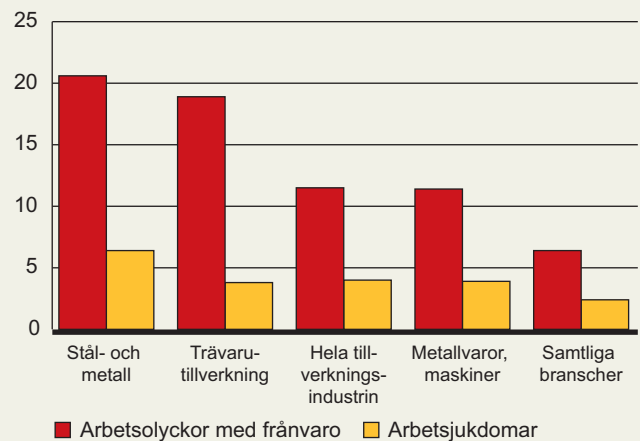
Anmälda arbetsskador per 1 000 förvärvsarbetande 2004-2008

Relativ risk för arbetsskada

Tillverkning av metallvaror och maskiner har ungefär samma relativa frekvens (antal per 1 000 förvärvsarbetande) som hela tillverkningsindustrin. Antalet är dock avsevärt lägre inom branschen än inom exempelvis stål- och metallframställning. Vissa delar inom tillverkning av maskinvaror och maskiner ligger förhållandevis högt, till exempel tillverkning av metallstommar.

Anmälda arbetsskador per 1 000 förvärvsarbetande efter bransch år 2008

Nästan var tredje anmäld arbetsskada inom tillverkning av metallvaror och maskiner för 2008 har drabbat verktygsmaskinoperatörer. Därefter följer montörer och svetsare.

Under åren 2004-2009 har det inträffat 20 dödsolyckor inom branschen. Vanligaste händelsen vid dödsolyckor är att man träffats av föremål som fallit eller vält, totalt sju olyckor. Därefter följer sex olyckor med fordon, inklusive arbetsmaskiner på allmän väg eller inom arbetsområdet.

Den vanligaste orsaken till arbetsolyckor med frånvaro under 2008 (en femtedel) är att man förlorat kontroll över en stationär maskin. Därefter följer förlorad kontroll över handverktyg respektive föremål med vardera 17 procent av de anmälningarna. De vanligaste olycksfaktorerna var truckar, kranar och slipmaskiner.

Arbetssjukdomarna har framför allt orsakats av belastningsfaktorer, 59 procent, följt av buller och kemiska ämnen, 17 respektive 15 procent. Belastningsjukdomarna orsakas främst genom lyft av bördor, repetitivt arbete och olämpliga arbetsställningar.

Exempel på olyckshändelser:

”När operatören justerade öververktyget i kantpressen rådde han komma åt fotpedalen. Operatören hade handen under verktyget och blev klämd när verktyget åkte ner.”

”Skulle lasta stålbalkar på en lastpall. Balkarna var hala och en av balkarna gled och hamnade på vänster hand.”